

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 31¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO,
ĮSTATYMO PAPILDYMO 31² STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2026 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 31¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31¹ straipsnis. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus sprendimai, priimami vykdant asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių sutartis su Valstybine ligonių kasa, veiklos priežiūrą

1. Valstybinės ligonių kasos direktorius, vykdydamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių šio Įstatymo 26, 26¹ ir 26² straipsniuose nurodytas sutartis su Valstybine ligonių kasa, veiklos priežiūrą, priima šiuos sprendimus dėl poveikio priemonių taikymo:

1) sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, dėl kurių sustabdytas ar panaikintas licencijos asmens sveikatos priežiūros veiklai galiojimas, sustabdyti sutarties vykdymą arba nutraukti sutartį su vaistine, jeigu sustabdomas ar panaikinamas vaistinės veiklos licencijos galiojimas (sutarties vykdymas stabdomas iki atitinkamos licencijos galiojimo sustabdymo panaikinimo dienos);

2) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui pašalinti įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimus;

3) įpareigoti grąžinti asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto neteisėtai gautas Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšas;

4) pateikti rašytinį nurodymą asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui grąžinti apdraustajam neteisėtai paimtą iš jo mokesčių už asmens sveikatos priežiūros paslaugas, vaistus, medicinos pagalbos priemones ir medicinos priemones, jeigu asmens sveikatos priežiūros paslaugas ir (arba) vaistus, medicinos pagalbos priemones ir (arba) medicinos priemones jis turėjo gauti nemokamai;

5) 30 kalendorinių dienų sustabdyti sutarties arba jos dalies vykdymą dėl tų asmens sveikatos priežiūros paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių ar medicinos priemonių nuomos, dėl kurių priimtas šios dalies 2–4 punktuose nurodytas sprendimas nebuvo įvykdytas per 30 kalendorinių dienų nuo jo priėmimo dienos, o neįvykdžius šio sprendimo iki sutarties arba jos dalies galiojimo sustabdymo termino pabaigos – nutraukti sutartį arba jos dalį;

6) šio Įstatymo 31² straipsnyje nustatyta tvarka skirti asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui piniginę baudą.

2. Nustačius įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas, Valstybinės ligonių kasos direktoriaus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytas sprendimas nutraukti sutartį arba jos dalį, jei neįvykdomas šios dalies 2–4 punktuose nurodytas sprendimas iki sutarties arba jos dalies galiojimo sustabdymo termino pabaigos, ir šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytas sprendimas paskirti piniginę baudą negali būti priimami. Jei mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą galima pašalinti nedelsiant, dalyvaujant asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto veiklos priežiūrą atliekančiam Valstybinės ligonių kasos valstybės tarnautojui, tokio pažeidimo tyrimas nutraukiamas, įstatymų numatytos kitos poveikio priemonės neskiriamos, o ūkio subjektui pareiškiama žodinė pastaba. Tais

atvejais, kai mažareikšmio teisės aktų reikalavimų pažeidimo pašalinti, dalyvaujant ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančiam Valstybinės ligonių kasos valstybės tarnautojui, negalima nedelsiant, ūkio subjektui pateikiamas rašytinis nurodymas pašalinti mažareikšmį teisės aktų reikalavimų pažeidimą ir nustatomas protingas jo pašalinimo terminas – jis gali būti pratęstas vieną kartą. Įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų reikalavimų pažeidimų, kurie laikomi mažareikšmiaisiais, kriterijų aprašą, taip pat šių pažeidimų pašalinimo terminus tvirtina sveikatos apsaugos ministras ar jo įgaliota institucija.

3. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus šio straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nurodyti sprendimai turi būti priimti ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo asmens sveikatos priežiūros įstaigų, vaistinių ir kitų ūkio subjektų, sudariusių šio Įstatymo 26, 26¹ ir 26² straipsniuose nurodytas sutartis su Valstybine ligonių kasa, veiklos patikrinimo dienos. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytas sprendimas priimamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą gavimo dienos.

4. Valstybinės ligonių kasos direktorius, prieš priimdamas šio straipsnio 1 dalies 2–6 punktuose nurodytus sprendimus, nustato tikrintai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui 14 dienų terminą paaiškinimams pateikti.

5. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto įgaliotų asmenų paaiškinimų nepateikimas ar neatvykimas į patikrinimo rezultatų svarstymą, apie kurį asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas buvo tinkamai informuoti, netrukdo priimti šio straipsnio 1 dalyje nurodytų sprendimų.

6. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus priimti šio straipsnio 1 dalyje nurodyti sprendimai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo jų priėmimo dienos pateikiami asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui.

7. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus šio straipsnio 1 dalyje nurodyti sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Apskundimas nesustabdo šių sprendimų, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytą sprendimą skirti piniginę baudą, vykdymo.

8. Valstybinės ligonių kasos direktoriui priėmus šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytą sprendimą nutraukti sutartį ar jos dalį, nauja sutartis su ta pačia asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistine ar kitu ūkio subjektu dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų, vaistų, medicinos pagalbos priemonių ar medicinos priemonių nuomos, dėl kurių priimtas sprendimas nutraukti sutartį ar jos dalį, gali būti sudaroma ne anksčiau kaip praėjus 2 metams nuo sprendimo nutraukti sutartį ar jos dalį priėmimo dienos.“

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 31² straipsniu

Papildyti Įstatymą 31² straipsniu:

„31² straipsnis. Piniginių baudų asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, vaistinėms ir kitiems ūkio subjektams, sudariusiems sutartis su Valstybine ligonių kasa, skyrimas, jų sumokėjimas ir išieškojimas

1. Už teisės aktų, reglamentuojančių asmens sveikatos priežiūros paslaugų, apmokamų iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, teikimą ir apmokėjimą, vaistų, medicinos pagalbos priemonių, I klasės medicinos priemonių ir *in vitro* diagnostikos priemonių, skirtų savikontrolei, bei medicinos priemonių, būtinų apdraustųjų sveikatos priežiūrai namuose užtikrinti, išrašymą, išdavimą ir apmokėjimą, pažeidimą:

1) dėl kurio buvo padaryta žala Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui, asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui skiriama nuo 20 iki 100 procentų padarytos žalos dydžio pinigine bauda;

2) dėl kurio nebuvo padaryta žala Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui ir nebuvo pažeista paciento teisė gauti valstybės laiduojamą (nemokamą) sveikatos priežiūrą, asmens sveikatos

priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui skiriama nuo 2 iki 10 bazinių socialinių išmokų dydžio piniginė bauda;

3) dėl kurio buvo pažeista paciento teisė gauti valstybės laiduojamą (nemokamą) sveikatos priežiūrą, asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui skiriama nuo 5 iki 15 kartų didesnio dydžio, nei neteisėtai iš paciento paimtas mokestis, piniginė bauda.

2. Asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui skiriamos piniginės baudos dydis apskaičiuojamas pagal šias taisykles:

1) skiriamas už atitinkamo pažeidimo padarymą šio straipsnio 1 dalyje nustatytos piniginės baudos vidurkis, išskyrus šios dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus atvejus. Piniginės baudos vidurkis apskaičiuojamas sudedant baudos minimalų ir maksimalų dydžius ir gautą rezultatą padalijant pusiau;

2) nustatčius, kad yra kelios atsakomybę lengvinančios aplinkybės ir nėra sunkinančių aplinkybių, skiriama už atitinkamo pažeidimo padarymą šio straipsnio 1 dalyje nustatyta minimali piniginė bauda;

3) nustatčius, kad yra kelios atsakomybę sunkinančios aplinkybės ir nėra lengvinančių aplinkybių, skiriama už atitinkamo pažeidimo padarymą šio straipsnio 1 dalyje nustatyta maksimali piniginė bauda;

4) jeigu asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas padarė skirtinguose šio straipsnio 1 dalies punktuose nurodytus pažeidimus, skiriama bauda už tą pažeidimą, už kurį pagal šioje dalyje nustatytas taisykles apskaičiuota bauda yra didžiausia;

5) skiriama piniginė bauda negali viršyti 1/12 Valstybinės ligonių kasos atitinkamai asmens sveikatos priežiūros įstaigai, vaistinei ar kitam ūkio subjektui praėjusiais kalendoriniais metais šio Įstatymo 27 straipsnyje nustatyta tvarka sumokėtos sumos.

3. Atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

1) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas pripažino teisės aktų pažeidimą, bendradarbiavo su Valstybine ligonių kasa tiriant šį pažeidimą (sudarė sąlygas tinkamai Valstybinės ligonių kasos veiklai tiriant pažeidimą, pateikė jai prašomą informaciją, padėjo išaiškinti šį pažeidimą ir jame dalyvavusius asmenis);

2) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas savo noru pašalino įstatymų ir (arba) kitų teisės aktų pažeidimus ir (arba) atlygino Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytą žalą, ir (arba) grąžino pacientui neteisėtai iš jo paimtą mokestį ir dėl to nebuvo priimti šio Įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalies 2–4 punktuose nurodyti sprendimai dėl poveikio priemonių, įpareigojančių asmens sveikatos priežiūros įstaigą, vaistinę ar kitą ūkio subjektą atlikti šiame punkte nurodytus veiksmus, taikymo;

3) pažeidimas padarytas kitomis svarbiomis aplinkybėmis, kurias Valstybinė ligonių kasa pripažįsta lengvinančiomis aplinkybėmis.

4. Atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

1) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas nebendradarbiavo su Valstybine ligonių kasa tiriant pažeidimą ir neteikė jai prašomos informacijos;

2) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas nepašalino pažeidimo ir (arba) neatlygino Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui padarytos žalos, ir (arba) negrąžino pacientui neteisėtai iš jo paimto mokesčio ir dėl to buvo priimtas šio Įstatymo 31¹ straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytas sprendimas sustabdyti sutarties ar jos dalies vykdymą;

3) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas padarė skirtinguose šio straipsnio 1 dalies punktuose nurodytus pažeidimus;

4) asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas tame pačiame šio straipsnio 1 dalies punkte nurodytą pažeidimą padarė pakartotinai. Pažeidimas laikomas padarytu pakartotinai, jeigu piniginė bauda už ankstesnį pažeidimą buvo paskirta ne anksčiau nei einamaisiais metais ir per 3 praėjusius kalendorinius metus.

5. Asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas paskirtą piniginę baudą privalo sumokėti į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo Valstybinės ligonių kasos direktoriaus sprendimo skirti baudą priėmimo dienos, o apskundus sprendimą skirti baudą – ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo teismo sprendimo atmesti skundą įsiteisėjimo dienos.

6. Gavus motyvuotą asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto prašymą, Valstybinės ligonių kasos direktoriaus sprendimu piniginės baudos ar jos dalies mokėjimas gali būti atidėtas iki 6 mėnesių, jeigu nustatoma, kad asmens sveikatos priežiūros įstaiga, vaistinė ar kitas ūkio subjektas sumokėti baudos laiku negali dėl objektyvių priežasčių.

7. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto nesumokėta piniginė bauda išieškoma į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą. Valstybinės ligonių kasos direktoriaus sprendimas dėl priverstinio baudos išieškojimo yra vykdomasis dokumentas, pateikiamas vykdyti antstoliui Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 1 metus nuo Valstybinės ligonių kasos direktoriaus sprendimo skirti baudą priėmimo dienos, o apskundus sprendimą skirti baudą – ne vėliau kaip per 1 metus nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos. Jeigu baudos mokėjimas buvo atidėtas, šioje dalyje nustatytas terminas pratęsiamas tiek laiko, kiek buvo atidėtas baudos mokėjimas.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. lapkričio 1 d.
2. Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktorius iki 2026 m. liepos 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ar kito ūkio subjekto pažeidimai, padaryti iki 2026 m. spalio 31 d., nagrinėjami ir poveikio priemonės už juos taikomos pagal teisės aktų nuostatas, galiojusias iki 2026 m. spalio 31 d.
4. Nustačius, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodyti pažeidimai yra tęstiniai ir jie toliau daromi po 2026 m. spalio 31 d., šio įstatymo 1 straipsniu išdėstytos Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 31¹ straipsnio ir šio įstatymo 2 straipsniu papildyto Sveikatos draudimo įstatymo 31² straipsnio nuostatos taikomos skiriant poveikio priemones už tuos tęstinius pažeidimus, kuriuos asmens sveikatos priežiūros įstaigos, vaistinės ir kiti ūkio subjektai padarė po 2026 m. spalio 31 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas